

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoEk/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812205601
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6812205601.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX C. XX, o vymoženie 852,01 Eur s prísl., pôvodne vedenej súdnym exekútorom D. E. F., G., pod sp. zn. H. XXXXX/XX a následne vedenej u súdneho exekútora D. I. J., so sídlom exekútorského úradu K. XX/X, XXX XX L., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota pracovisko Revúca č. k. RA-3Er/296/2012 - 106 zo dňa 30. mája 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že dňa 06.09.2012 mu bola doručená žiadosť od pôvodného súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, a to na základe návrhu oprávneného spísaného do zápisnice pred súdnym exekútorom D. E. F. G., dňa 07.08.2012, ktorým sa oprávnený domáhal vykonania exekúcie proti povinnému pre vymoženie sumy 852,01 Eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s. zo dňa 07. 06. 2011, sp. zn. SR 04392/11 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 39 ods. 4, § 40 ods. 2, § 44 ods. 2, § 243f ods. 1, až 5 a § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok – ďalej len „EP“). Mal za preukázané, že v predmetnej veci nárok oprávneného vyplýval zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou, pričom oprávnený nemal doplniť svoj návrh na vykonanie exekúcie v súlade s § 39 ods. 4 EP v spojení s § 243f ods. 1, 2 EP v lehote do 22.01.2016. V súvislosti s doručovaním doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 243f ods. 1 EP poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 752/2016 z 08.11.2016 a uznesenie sp. zn. III. ÚS 546/2016 z 13.09.2016, v zmysle ktorých bolo potrebné doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie doručiť v zákonom stanovenej lehote priamo exekučnému súdu a nie súdnemu exekútorovi. Vzhľadom na to, že oprávnený nedoplnil návrh na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 EP v spojení s § 243f ods. 2 EP v stanovenej lehote od 22.01.2016 okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie oprávnený, ktorým žiadal, aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že udelí súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Uplatnil odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z.

Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Oprávnený odmietol posudzovanie postavenia povinného ako spotrebiteľa, pretože úver mu bol poskytnutý na výkon povolania. Skutočnosť, na čo konkrétne bol povinným následne poskytnutý úver využitý už povinný neskúmal. Bol toho názoru, že nemusel vedieť, či povinný (dlžník) v praxi naozaj použil finančné prostriedky na rovnaký účel ako deklaroval v zmluve o úvere. Vo zvyšnej časti odvolania namietal posudzovanie rozhodcovskej zmluvy s odkazom na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Bol presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemohli byť teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti.

5. Po predložení veci odvolaciemu súdu tento prípisom zo dňa 19. 10. 2023 vrátil vec okresnému súdu bez rozhodnutia o odvolaní, a to z dôvodu, že tento odvolaním napadnuté rozhodnutie nedoručil právnenému zástupcovi oprávneného, pričom poukázal aj na skutočnosť, že D. E. F., G., bol uznesením okresného súdu č. k. 3 Er/296/2012 – 19 zo dňa 25. 10. 2020 vylúčený z vykonávania predmetnej exekúcie. Okresný súd po vrátení veci bez rozhodnutia o odvolaní zaslal svoje rozhodnutie súdnemu exekútorovi D. I. J. a právnenému zástupcovi oprávneného, pričom oprávnený opätovne podal odvolanie, ktoré je obsahovo totožné s odvolaním, ktoré už tento vo veci podal.

6. Povinný, a ani súdny exekútor písomné vyjadrenie nepodali.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) uznesenie okresného súdu vo podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 243h ods. 1 EP v znení účinnom v čase vydania tohto rozhodnutia; ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. 20.

10. Podľa § 9a ods. 1 EP, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že už v poradí prvom rozhodnutí v tejto veci uznesením odvolacieho súdu č. k. 43CoE/29/2022 -54 zo dňa 28.04.2022, ktorým zrušil a vrátil prvotné rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie konštatoval, že vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským, a to napriek tomu, že v zmluve o úvere bolo krížikom zaškrtnuté označenie, že povinný čerpal úver za účelom povolania. Odvolací súd v tejto súvislosti uplatnil výklad pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 a nasl. OZ), a teda sa stotožnil s právnym posúdením o spotrebiteľskom vzťahu zo strany okresného súdu. Odvolaciemu súdu z jeho vlastnej rozhodovacej činnosti sú známe postupy oprávneného pri uzatváraní úverových zmlúv, kedy boli mandatári oprávneného inštruovaní uvádzať v úverových zmluvách údaje identifikujúce dlžníka ako fyzickú osobu - podnikateľa, ak mu bolo vydané živnostenské oprávnenie, a to napriek tomu, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na súkromné účely alebo vyplnením vyhlásení o tom, že úver bol čerpaný za účelom výkonu povolania alebo podnikania, pričom takýmto spôsobom sa snažil vylúčiť aplikáciu ustanovení zákonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv, spotrebiteľských úverov a ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľov. Rozhodnutie odvolacieho súdu, v ktorom dospel k záveru, že zmluva o úvere ako aj rozhodcovská zmluva uzatvorené medzi povinným a oprávneným sú spotrebiteľskými zmluvami nadobudlo právoplatnosť dňa 21.07.2022. V tomto rozhodnutí odvolací súd prvej inštancie opätovne rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 EP. Napriek uvedenému okresný súd v poradí svojím druhým rozhodnutím - uznesením č. k. 3Er/296/2012 – 66 zo dňa 28.10.2022 exekúciu zastavil. Voči tomuto rozhodnutiu podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 43CoE/6/2023 – 92 zo dňa 15.02.2023 tak, že rozhodnutie okresného súdu opätovne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tomto zrušujúcom uznesení sa odvolací súd výslovne nestotožnil s posúdením veci v zmysle § 243f ods. 1 EP, nakoľko mal preukázané, že oprávnený už k návrhu na vykonanie exekúcie priložil nielen exekučný titul a zmenku, ale aj zmluvu o úvere, splatenie ktorej bolo zabezpečené zmenkou, a taktiež aj všeobecné obchodné podmienky. Zároveň opätovne potvrdil správnosť vyhodnotenia zmluvy ako spotrebiteľskej, ktorú potvrdil

už uznesením č. k. 43CoE/29/2022 – 54 zo dňa 28.04.2022. Napriek tomu, že odvolací súd vyslovil svoj právny názor, ktorým bol prvoinštančný súd viazaný a zároveň uviedol ako má ďalej postupovať, tak tento nepostupoval v zmysle vysloveného právneho názoru odvolacím súdom. Odvolací súd však konštatuje, že napriek tomu je rozhodnutie okresného súdu v konečnom dôsledku správne, pričom tento v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ust. § 44 ods. 2 EP, z ktorého mal primárne vychádzať pri svojom rozhodnutí.

12. Oprávnený v odvolaní ako podstatné námietky uvádza nesprávne posúdenie povinného ako spotrebiteľa a platnosť rozhodcovskej zmluvy. Odvolací súd však uvádza, že ani jedna z týchto námietok nie je relevantná, nakoľko tieto otázky už boli riešené v predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach odvolacieho súdu, ktorými bol okresný súd viazaný. Odvolaním napadnuté rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ani nebolo založené na žiadnej z týchto námietok oprávneného, a preto jeho odvolanie odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

13. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že dňa 07.08.2012 bol pred pôvodným súdnym exekútorom D. E. F., G., spísaný návrh na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice. Dňa 06. 09. 2012 požiadal ešte pôvodný súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom v prejednávanej veci je rozhodcovský rozsudok. Exekučný titul bol vydaný v dôsledku porušenia povinností, vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, ktorú uzatvoril oprávnený s povinným dňa 23.08.2010. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 13. obsahujú dohodu o vyplnení zmeniek. Neúplná zmenka bola povinným vystavená dňa 23.08.2010, t. j. v deň uzatvorenia úverovej zmluvy.

14. Podľa § 44 ods. 2 EP, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

15. Z citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 EP vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). To znamená, že exekučný súd je už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bez pochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal právomoc vec rozhodnúť, pretože ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie by nespĺňalo predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe by nebolo možné viesť nútený výkon rozhodnutia. Aj v prípade, ak spotrebiteľ nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej doložky (zmluvy).

16. V zmysle ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v spojení s ustanovením § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom od 11.06.2010, smie veriteľ prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Neúplná zmenka bola vystavená dňa 23.08.2010, t. j. v čase, kedy bolo možné v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom, v ktorej zmenková suma mohla byť len vo výške nesplateného istiny úveru a príslušenstva vrátane zmluvných pokút vo výške maximálne 30 % istiny. Keďže v prejednávanej veci bol povinnému

poskytnutý úver vo výške 350,- Eur, aj za predpokladu, že by v čase vyplnenia zmenky neuhradil na istinu žiadnu sumu, zmenková suma by mohla byť maximálne vo výške 455,- Eur (350,- Eur + 30 % zo 350,- Eur). Zmenková suma však bola vo výške 917,01 Eur, a preto bolo potrebné konštatovať, že pri vydaní rozhodcovského rozsudku, ktorý je podkladom na vykonanie exekúcie, nebolo prihliadnuté na neprípustnosť, resp. obmedzenie použitia zmenky.

17. S ohľadom na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že pri vydaní exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, keď rozhodcovský súd neposúdil právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský a neposkytol povinnému náležitú ochranu, a priznal oprávnenému právo na peňažné plnenie voči povinnému na základe zmenky. Rozhodcovským rozsudkom bolo oprávnenému priznané plnenie na podklade blankozmenky vystavenej povinným dňa 23.08.2010, ktorá zabezpečovala plnenie povinného ako spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej oprávnený povinnému poskytol úver vo výške 350,- EUR.

18. Odvolací súd zároveň dodáva, že nielen zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ale spotrebiteľskou zmluvou je aj zmenková dohoda, ktorá je obsiahnutá v dohode o vyplnení zmenky začlenenej v bode 13. všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a to v zmysle definície obsiahnutej v § 52 ods. 1 OZ. Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi oprávneným a povinným bola vyhotovená dopredu na predtlačenom formulári rovnako ako aj zmluva o úvere a bola začlenená do všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Oprávnený podmienil poskytnutie úveru vystavením blankozmenky povinným, pričom tento dôležitý údaj, že povinný vystavuje blankozmenku, výslovne v dohode o vyplnení zmenky neuviedol. Neuviedol tak dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by povinný mohol zistiť výšku a spôsob platenia zmenkovej sumy. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky údaj o výške zmenkovej sumy a jej splatnosť. Dohoda o vyplnení zmenky tak nebola dohodnutá individuálne, preto spĺňa všetky zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky v zmysle úpravy obsiahnutej v § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 OZ. Ak podmienky platenia zmenky neboli dojednané individuálne, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu.

19. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, ktorý bol v prejednávanej veci predložený ako exekučný titul, nevyplýva, že by sa bol rozhodcovský súd pri vydávaní exekučného titulu v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, zaoberal tým, či zmenka zabezpečovala návratnosť úveru z právneho vzťahu, ktorý mal spotrebiteľský charakter. Rozhodcovský súd sa pri skúmaní spotrebiteľského charakteru hlavného právneho vzťahu obmedzil len na nesprávne konštatovanie, že uvedený vzťah nie je spotrebiteľský, nakoľko povinný pri uzatváraní zmluvy o úvere vyhlásil, že poskytnuté peňažné prostriedky berie na účel, ktorý vylučuje záver o tom, že v tomto právnom vzťahu pôsobí ako spotrebiteľ. V exekučnom konaní pritom vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom pri vydávaní exekučného titulu nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v zmluve o úvere.

20. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že uznesenie okresného súdu je vecne správne, preto ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné (viď aj I.ÚS 74/2019 zo dňa 13.03.2019).